

Läroämnets uppdrag

Eleven handleds att hitta sin egen plats i en musicerande grupp och beaktar de andra gruppmedlemmarna. Eleven arbetar med kamratinläring och ger konstruktiv respons. Eleven uppmuntras till att skapa en accepterande atmosfär där varje elevs insats är betydelsefull och viktig.

Eleven deltar i planering, förverkligande och utvärdering av undervisningen. Eleven deltar både som aktör och lyssnare.

Mål för lärmiljöer och arbetssätt i musik i årskurs 8–9

Den valbara musiken på åk 8-9 ger möjlighet till olika musikaliska arbetssätt, musikalisk samverkan, gemensamt musicerande och andra gemensamma musikaktiviteter.

Undervisningen planeras tillsammans med eleverna och gruppens önsningar. Glädje i lärandet, en atmosfär som sporrar kreativt tänkande och positiva musikupplevelser inspirerar eleven och stärker viljan att utveckla sina musikaliska färdigheter. I undervisningssituationerna ska eleven ges möjligheter att använda digitala verktyg i den musikaliska verksamheten. Musikbegrepp lärs ut med hjälp av musikaliska arbetssätt. I undervisningen ska man utnyttja de möjligheter som konst- och kulturinstitutioner och andra samarbetspartner erbjuder.

Olika musikrelaterade yrken presenteras.

Vi utnyttjar det utbud av levande musik och musikaliska verkstäder som finns i Helsingfors med omnejd och hänvisar eleverna till dem även efter avslutad grundskola.

Handledning, differentiering och stöd i musik i årskurs 8–9

Musikundervisningen och arbetet ska planeras med hänsyn till elevernas olika behov, tidigare lärande och intressen. Beslut om arbetssätt, läromedel, instrument och grupparbete fattas så att också eleverna får sin röst hörd. Musikundervisningen ska ge möjlighet till gemensamt musicerande som främjar lärandet och stärker elevens självkänsla, samarbets- och initiativförmåga. Vid valet av arbetssätt ska målet vara att bryta eventuella könsbundna mönster som förekommer inom musikkulturen och i musikundervisningen.

Bedömning av elevens lärande i musik i årskurs 8–9

I musikundervisningen behöver eleven realistisk och samtidigt uppmuntrande respons. Handledande respons hjälper eleven att bättre uppfatta musikaliskt genomförande, musikaliskt uttryck och musikens betydelser. Eleven behöver respons i synnerhet när eleven genomför helheter som innefattar kreativt skapande och musikteknologi.

Musikinläring är alltid en process. Den här, för musiken typiska, processinläringen kan utnyttjas även i helhetsskapande undervisning i samarbete med andra läroämnen. Lärprocessen dokumenteras mångsidigt för att man ska kunna bedöma ett dylikt arbetssätt. Det är inte endast slutresultatet som är föremål för bedömningen.

Slutbedömningen infaller det läsår då musik upphör att vara ett gemensamt läroämne för alla. Genom slutbedömningen fastställs hur väl eleven har uppnått de gemensamma målen

för lärokursen i musik när studierna avslutas. Slutvitsordet bildas genom att elevens kunskapsnivå ställs i relation till de nationella kriterierna för slutbedömningen i musik. I musik utvecklas elevens kunskaper inom alla målområden ända till lärokursens slut. I slutvitsordet ska alla nationella kriterier för slutbedömningen beaktas. Eleven får vitsordet åtta (8) om hen i genomsnitt visar den kompetens som kriterierna förutsätter. Om vitsordet åtta överskrids inom något kompetensområde, kan detta kompensera en svagare prestation inom något annat delområde.

Mål för undervisning	Innehåll som anknyter till målen	Kompetens som målet anknyter till
Delaktighet		
M1 Att uppmuntra eleven att medverka konstruktivt i en musicerande grupp och i musikaliska sammanhang	<p>I1-I4</p> <p>Eleven fungerar som medlem i en musicerande grupp och beaktar de andra gruppmedlemmarna. Eleven arbetar med kamratinläring och ger konstruktiv respons. Eleven uppmuntras till att skapa en accepterande atmosfär där varje elevs insats är betydelsefull och viktig.</p> <p>Eleven deltar aktivt i planering, förverkligande och utvärdering av undervisningen. Eleven deltar i processer både som aktör och lyssnare.</p>	K2, K7
Musikaliska kunskaper och färdigheter, kreativt skapande		
M2 Att hjälpa eleven att upprätthålla förmågan att använda sin röst och sjunga och att vidareutveckla den i en musicerande grupp	<p>I1-I4</p> <p>Eleven iakttar sin egen röst och de förändringar som sker i den med tanke på tonåren och målbrottet. Genom olika röstövningar upprätthåller eleven sin sångförmåga. Eleven utforskar sin röst, och forskar olika sorters röst användning genom att musik från olika kulturer, konstmusik, populärmusik och folkmusik.</p>	K2, K7

	<p>Eleven fortsätter jobba med mikrofonteknik, och mikrofonen används som en del av en naturlig del av musicerandet. Eleven lär sig anpassa rösten till den övriga musicerande gruppen och eleven introduceras till att sjunga stämmor och att hållas i sin egen stämma.</p>	
<p>M3 Att uppmuntra eleven att vidareutveckla sina färdigheter att spela och musicera i grupp genom att använda kroppen, rytm-, melodi- och ackordinstrument</p>	<p>I1-I4</p> <p>Bandinstrument och andra instrument används mångsidigt. Eleven övar sig att använda instrumenten på ett ändamålsenligt sätt och att agera då läraren ger instruktioner.</p> <p>Eleven spelar melodi-, rytm- och ackordinstrument och följer olika former av notering och ackordmärkning. Benämning av, igenkännande av, placering av och spelande efter noter och rytmer befasts.</p> <p>Kamratinläring utnyttjas för inläringen av de musikaliska färdigheterna.</p> <p>I musicerandet fördjupas begreppen rytm, harmoni, form, melodi, klangfärg och dynamik.</p>	<p>K2-K7</p>
<p>M4 Att uppmuntra eleven att pröva på mångsidiga sätt att uttrycka sig och röra sig till musik</p>	<p>I1-I4</p> <p>Eleven kombinerar musik, känsla och rörelse genom</p>	<p>K2</p>

	<p>bland annat body percussions.</p> <p>Genom att röra sig till musik fördjupar eleven förståelsen och behärskandet av musikaliska begrepp.</p> <p>I repertoaren väljs mångsidig musik, där det finska och finlandsvenska kulturarvet, samt elevernas egna preferenser beaktas.</p>	
<p>M5 Att erbjuda eleven möjligheter att uppleva och lyssna till ljudmiljöer och musik och handleda eleven att diskutera det hen hört</p>	<p>I1-I4</p> <p>Eleven lyssnar till och observerar olika typer av musik och ljudmiljöer. Eleven gestaltar det hen hört genom att berätta om sin lyssnarupplevelse t ex genom bild, ord eller berättelse och utnyttjat det i det egna musicerandet.</p> <p>Genom lyssnandet fördjupas begreppen rytm, harmoni, form, melodi, klangfärg och dynamik.</p>	<p>K2</p>
<p>M6 Att uppmuntra eleven att bygga upp ett kreativt förhållande till musik och handleda eleven att improvisera, arrangera och komponera samt arbeta tvärkonstnärligt</p>	<p>I1-I4</p> <p>Eleven övar sig att improvisera och komponera ensam och i grupp. Eleven funderar tillsammans med gruppen på hur man kan förverkliga kompositionerna på olika sätt och på det här viset skapas samband till arrangering av musik.</p> <p>Förmåga på att tåla osäkerhet och halvfärdighet när man övar och skapar musik. Eleven lär sig att göra iakttagelser av lyckade erfarenheter och att kunna lära sig av dem. Man tränar</p>	<p>K1, K2, K6</p>

	<p>i att arbeta systematiskt och långsiktigt, i att pröva olika alternativ samt att uppmuntra till eget initiativtagande.</p> <p>Uppmuntran till ihärdighet i att ställa upp mål, under arbetets gång, i bemötandet av risker och i att slutföra arbetet.</p> <p>Samarbetet med andra läroämnen utnyttjas. Elevernas egna kompositioner utnyttjas i repertoaren.</p>	
<p>M7 Att handleda eleven att spela in musik och att använda musikteknologi på ett kreativt sätt både för att skapa musik och som en del av ämnesövergripande helheter</p>	<p>I1-I4</p> <p>Eleven utnyttjar teknologi som verktyg för det musikaliska uttrycket.</p> <p>Eleven övar sig att spara och dela de egna verken med hjälp av olika applikationer och apparatur.</p> <p>Upphovsrätten tas i beaktande i skapande och delande av musik.</p>	<p>K1, K2, K5</p>
<p>M8 Att vägleda eleven att granska musiken som konst och att förstå hur musik används för att kommunicera och påverka i olika kulturer.</p>	<p>I1-I4</p> <p>Eleven fördjupar kunskapen om musiken i olika världsdelar, kulturer och om olika musikstilar.</p> <p>Eleven upptäcker olika användningsformer och -betydelser i bland annat film-, teater- och reklammusik. Eleven undersöker användningen av musik som förmedlare av ett negativt och/eller ett positivt budskap.</p> <p>Eleven upptäcker hur musikens betydelse</p>	<p>K2, K4</p>

	förändras i olika sammanhang. Eleven tillämpar multilitteracitet i tolkning av musikkulturen. Eleven undersöker olika betydelser som kopplas samman med musik.	
M9 Att uppmuntra och handleda eleven att diskutera musik med hjälp av musikbegrepp och -termer	I1-I4 Genom att diskutera kommer eleven fram till det lämpligaste notationssättet i instrumentspel. Praktisk musikteori med hjälp av dagens teknologi utgående från elevens nivå. Eleven lär sig också att själv kommunicera med hjälp av notation.	K2, K4
Välbefinnande och säkerhet i musik		
M10 Att hjälpa eleven att upptäcka hur musiken påverkar känslorna och välbefinnandet	I1-I4 Eleven upplever musiken som lugnande och som ett redskap för avslappning. Eleven förstår musikens betydelse som ett energibringande element t.ex. i förberedelserna för olika prestationer. I musiken hittar eleven en kanal för känslouttryck.	K3, K4
M11 Att handleda eleven att måna om sin hörsel och att se till att musik- och ljudmiljön är trygg	I1-I4 Eleven går igenom de centrala principerna för hörselvård. Eleven använder instrument och utrustning ändamålsenligt. Eleven lägger märke till ljudnivån under musicerandet och tar hörselvården i beaktande.	K3

Förmåga att lära sig musik		
M12 Att handleda eleven att utveckla sina musikaliska färdigheter genom övning, att ställa upp mål för sitt musikaliska lärande och att bedöma sina framsteg i förhållande till målen	<p>I1-I4</p> <p>Eleven ställer upp mål för sin egen och för gruppens verksamhet och bedömer sina egna och gruppens framsteg i det musikaliska lärandet.</p> <p>Eleven deltar i planering av musikundervisning och uppträdanden, samt i förverkligandet av dessa.</p> <p>Sång- och spelrepertoar väljs så att eleven kan öva tillsammans med de andra i gruppen och ställa upp sina egna mål för övandet.</p>	K1

Bedömningskriterier för goda kunskaper (vitsordet 8) i slutbedömningen efter avslutad lärokurs i musik

Mål för undervisningen	Innehåll	Föremål för bedömningen i läroämnet	Kunskapskrav för goda kunskaper/vitsordet åtta
Delaktighet			
M1 uppmuntra eleven att medverka konstruktivt i en musicerande grupp och i musikaliska sammanhang	I1-I4	Förmåga att medverka i en musikgrupp	Eleven medverkar i en musikgrupp, sköter sin andel och sporrar andra.
Musikaliska kunskaper och färdigheter, kreativt skapande			
M2 hjälpa eleven att upprätthålla förmågan att använda sin röst och sjunga och att vidareutveckla den i en musicerande grupp	I1-I4	Förmåga att använda sin röst och sjunga i en musikgrupp	Eleven använder sin röst för att uttrycka sig musikaliskt och deltar i allsång samt kan bidra till den musikaliska helheten.

M3 uppmuntra eleven att vidareutveckla sina färdigheter att spela och musicera i grupp genom att använda kroppen, rytm-, melodi och ackordinstrument	I1-I4	Förmåga att spela i en musikgrupp	Eleven spelar genom att använda kroppen, rytm, melodi- och ackordinstrument och deltar ganska ledigt i gemensamt musicerande.
M4 uppmuntra eleven att pröva på mångsidiga sätt att uttrycka sig och röra sig till musik	I1-I4	Förmåga att röra sig till musik	Eleven visar i sina rörelser att hen uppfattar musikens grundrytm och anpassar sina rörelser till den musik hen hör.
M5 erbjuda eleven möjligheter att uppleva och lyssna till ljudmiljöer och musik och handleda eleven att diskutera det hen hört	I1-I4	Förmåga att lyssna till och diskutera ljudmiljöer och musik	Eleven lyssnar till ljudmiljöer och musik och kan berätta om det hen hört.
M6 uppmuntra eleven att bygga upp ett kreativt förhållande till musik och handleda eleven att improvisera, arrangera och komponera samt arbeta tvärkonstnärligt	I1-I4	Förmåga att skapa musik kreativt	Eleven kan använda musikaliska eller andra ljudelement för att utveckla och tillämpa nya musikaliska idéer självständigt eller i grupp
M7 handleda eleven att spela in musik och att använda musikteknologi på ett kreativt sätt både för att skapa musik och som en del av ämnesövergripande helheter	I1-I4	Förmåga att använda musikteknologi	Eleven kan använda de möjligheter musikteknologin erbjuder för att uttrycka musik självständigt eller i grupp.
Kulturell förståelse och multilitteracitet			
M8 vägleda eleven att granska musiken som konst och att förstå hur musik används för att kommunicera och påverka i olika kulturer	I1-I4	Kulturell kompetens	Eleven kan analysera hur musik används och i vilka former den förekommer och berätta om sina iakttagelser
M9 uppmuntra och handleda eleven att diskutera musik med hjälp av musikbegrepp och -termer	I1-I4	Förmåga att använda musikbegrepp och -symboler	Eleven använder musikaliska grundbegrepp, notationssätt och termer i den musikaliska verksamheten.

Välbefinnande och säkerhet i musik			
M10 hjälpa eleven att upptäcka hur musiken påverkar känslorna och välbefinnandet	I1-I4	Förmåga att upptäcka musikens inverkan på välbefinnandet	Man diskuterar med eleven om musikens inverkan på känslorna och välbefinnandet, men detta mål används inte som grund för slutbedömningen.
M11 handleda eleven att måna om sin hörsel och att se till att musik och ljudmiljön är trygg	I1-I4	Förmåga att värna om hörseln och om att musik- och ljudmiljön är trygg	Eleven beaktar bland annat ljudstyrkan och andra faktorer som hör samman med en trygg musik- och ljudmiljö när hen musicerar. Detta mål används dock inte som grund för slutbedömningen.
Förmåga att lära sig musik			
M12 handleda eleven att utveckla sina musikaliska färdigheter genom övning, att ställa upp mål för sitt musikaliska lärande och att bedöma sina framsteg i förhållande till målen	I1-I4	Förmåga att lära sig	Eleven ställer under handledning upp ett eget mål för musicerande, rörelse till musik eller komposition och annat kreativt skapande samt bedömer sina framsteg i förhållande till målet.